

# ZAKON O ZAPALJIVIM TEČNOSTIMA I GASOVIMA

## I - OSNOVNE ODREDBE

### Član 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se uslovi za izgradnju građevina i postrojenja za držanje, skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i gasova, uslovi držanja, skladištenja i prometa zapaljivim tečnostima i gasovima, uslovi za obavljanje poslova skladištenja zapaljivih tečnosti i gasova, načela za provođenje mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i upotrebi građevina i postrojenja i držanju, skladištenju i prometu zapaljivim tečnostima i gasovima te provođenje nadzora nad tim mjerama na području Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

### Član 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:

- zapaljive tečnosti su materije koje imaju penetraciju veću od 300 jedinica penetracije (1/10 mm) određenu prema normi za ispitivanje bitumena i čiji je pritisak pare na 323,15 K (50oC) manji od 300 kPa (3 bara), a dijele se prema temperaturi plamišta na zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti čija je temperatura plamišta jednaka ili manja 311,15 K (38oC) i zapaljive tečnosti čija je temperatura plamišta iznad 311,15 K (38oC) u skladu sa normama. Zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti dodatno se dijele i prema temperaturi vrelišta u skladu sa međunarodnim normama,
- zapaljivi gasovi su pod pritiskom, tečni ili pod pritiskom otopljeni gasovi koji imaju kritičnu temperaturu nižu od 323,15 K (50oC) ili na 323,15 K (50oC) pritisak pare više od 300 kPa (3 bara) i koji se u smjesi sa zrakom mogu zapaliti i/ili eksplodirati,
- promet zapaljivih tečnosti i gasova je njihovo pretakanje, utovar ili istovar u saobraćajna sredstva ili iz njih, rukovanje prilikom dopreme, otpreme i smještaja u skladište i druge prostore, dopremu i otpremu pomoću naftovoda, gasovoda i produktovoda, prodaju, upotrebu i druge radnje sa zapaljivim tečnostima i gasovima,
- skladište zapaljivih tečnosti i/ili gasova je građevina ili dio građevine i/ili prostor u kojima se obavlja skladištenje zapaljivih tečnosti i/ili gasova,
- skladištenje je trajno ili povremeno, na propisan način, smještanje zapaljivih tečnosti ili gasova u posude i/ili spremnike čiji je ukupni obim više od 2.000 l zapaljivih tečnosti, odnosno 20 l zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti ili više od 30 kg zapaljivih gasova, ako posebnim propisima nije određeno drugačije,
- držanje zapaljivih tečnosti i/ili gasova je čuvanje i/ili odlaganje zapaljivih tečnosti i/ili gasova u građevinama, građevinskim dijelovima ili van njih u posudama čiji ukupni obim ne prelazi 2.000 l zapaljivih tečnosti odnosno 20 l zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i ne prelazi 30 kg zapaljivih gasova na način predviđen ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona, međunarodnim normama i uputstvom proizvođača,
- građevine su građevinski objekti na određenoj lokaciji koji se sastoje od građevinskog dijela i ugrađene opreme što zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu kao što su naftovodi, gasovodi, produktovodi, spremnici, skladišta, pretakališta i druge građevine ili njeni dijelovi a namijenjeni su za skladištenje ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova,
- spremnici su stabilni, polustabilni ili prenosni zatvoreni sudovi koji se postavljaju na posebno uređenu podlogu a u kojima se nalaze zapaljive tečnosti ili gasovi obima više od 250 l za zapaljive tečnosti, odnosno više od 50 kg za zapaljive gasove, izrađeni prema propisima i međunarodnim normama,

- posude su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive tečnosti ili gasove obima do 250 l za zapaljive tečnosti, odnosno do 50 kg za zapaljive gasove izrađene prema propisima i međunarodnim normama,
- bočice su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive tečnosti ili gasove obima manjeg ili jednakog 0,2 l (lakovi, alkohol, gas za upaljače, sprejevi punjeni butanom ili propanom i sl.),
- prodavaonice zapaljivih tečnosti i/ili gasova su građevine, dijelovi građevine ili drugi prostori izgrađeni, odnosno prilagođeni prodaji zapaljivih tečnosti i/ili gasova u posudama i bočicama u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i međunarodnim normama,
- postrojenje za zapaljive tečnosti i/ili gasove je sistem koji se sastoji od spremnika ili posuda te instalacija i uređaja za proizvodnju, preradu, prenos, pretakanje i/ili upotrebu zapaljivih tečnosti i/ili gasova, sistema za upravljanje i nadziranje bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa, stabilnih sistema za dojavu i gašenje požara i drugih instalacija i uređaja što zajedno čine tehnološku cjelinu,
- zona opasnosti je ugroženi prostor u građevini ili oko nje, dijela građevine ili prostora gdje se nalaze zapaljive tečnosti i/ili gasovi, u kojem je prisutna ili se može očekivati prisutnost zapaljive smjese para i/ili gasova sa zrakom koja nakon paljenja izgara po čitavoj nepotrošenoj smjesi, određen i razvrstan u skladu sa propisima i međunarodnim normama,
- bezbjedonosna udaljenost je razdaljina u građevini ili oko nje ili dijela građevine preko koje se u slučaju požara ili eksplozije u zavisnosti o vrsti, količini i načinu korištenja zapaljivih tečnosti i/ili gasova, tipa građevine i izvedenim mjerama zaštite, ne očekuje ugrožavanje susjednih dijelova građevine i drugih susjednih građevina i okoline, a koja se određuje na osnovu propisa i inostranih normi, odnosno pravila tehničke prakse, ako ne postoje propisi ili domaće norme u skladu sa propisima o normalizaciji,
- zapaljive tečnosti općepoznatih karakteristika su goriva za saobraćajna sredstva koja se prodaju na benzinskim pumpama, ulje za loženje i tečnosti za prehranu,
- zapaljivi gasovi općepoznatih karakteristika su zemni gas, propan-butan gas i gradski gas,
- oksidirajuće materije su materije koje se u dodiru s drugim materijama razlažu i pritom mogu procesom oksidacije uzrokovati gorenje,
- reaktivne materije su materije koje u dodiru s drugim materijama mogu spontano hemijski reagovati pri čemu može doći do razaranja drugih materija, povećanja temperature i sl.,
- samozapaljive materije su materije koje se u dodiru sa zrakom ili vodom mogu spontano zapaliti bez dovođenja izvora toplote (otvorena vatra, iskra ili visoka temperatura),
- dobavljač gasa je pravno lice koje opskrbljuje gasom potrošača putem gasovoda ili na drugi način dostavlja gas u spremnik potrošača (npr. putem vagona, auto-cisterni i sl.).

### **Član 3.**

Skladištenje, držanje i promet zapaljivih tečnosti i gasova mora se obavljati u skladu sa ovim Zakonom, propisima donijetim na osnovu zakona, tehničkim normativima i normama, a upotreba i prema uputstvu proizvođača.

Prevoz zapaljivih tečnosti i gasova obavlja se u skladu sa propisima o prevozu opasnih materija.

## **II - ZAPALJIVE TEČNOSTI**

### **Član 4**

Prije stavljanja zapaljivih tečnosti u promet, proizvođač, odnosno uvoznik obavezan je utvrditi grupu zapaljive tečnosti prema temperaturi plamišta, kategoriji i stepenu opasnosti od požara prema inostranim normama te izraditi uputstvo za sigurno skladištenje, držanje i prometovanje.

Na posudama koje sadrže zapaljive tečnosti, kad se stavljaju u prodaju, moraju biti ispisani podaci o vrsti i količini zapaljive tečnosti na službenim jezicima, te podaci iz stava 1. ovog člana na kvalitetno odštampanoj i zalijepljenoj naljepnici ili odštampani na samoj posudi.

Odredba stava 2. ovog člana ne odnosi se na posude koje sadrže zapaljive tečnosti namijenjene prehrani.

Posude koje sadrže zapaljive tečnosti moraju biti izrađene od odgovarajućeg materijala i na način predviđen propisima i međunarodnim normama.

Bočice koje sadrže zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti moraju biti izrađene od materijala otpornog na tečnost koju sadrže i označene jasnim znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja za bezbjednu upotrebu i držanje na službenim jezicima.

Kada se isporuka zapaljivih tečnosti ne obavlja u posudama ili bočicama isporučilac je dužan kupcu dati podatke i uputstva iz stava 1. ovog člana.

## **Član 5.**

Pravna i fizička lica organi uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave koje obavljaju skladištenje, držanje i promet zapaljivih tečnosti moraju za sve zapaljive tečnosti koje skladište, drže ili kojima prometuju, a čije karakteristike nisu općepoznate, imati podatke o grupi zapaljive tečnosti prema temperaturi plamišta i o kategoriji i stepenu opasnosti od požara, u skladu sa međunarodnim normama.

Skladištenje, držanje i prometovanje zapaljivih tečnosti obavlja se u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i normi, odnosno uputstvom proizvođača pri čemu se moraju sačuvati od oštećenja podaci i oznake na postrojenjima, posudama i bočicama koje sadrže zapaljive tečnosti sve do potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog čišćenja od zapaljivih tečnosti.

Uslove za izgradnju građevina i postrojenja za zapaljive tečnosti, uslove za skladištenje, držanje i promet zapaljivih tečnosti te provođenje mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih tečnosti propisuje Ministar unutrašnjih poslova ( u daljem tekstu: ministar).

## **III - ZAPALJIVI GASOVI**

### **Član 6.**

Prije stavljanja u promet zapaljivih gasova proizvođač, odnosno uvoznik obavezan je utvrditi kategoriju i stepen opasnosti od požara prema međunarodnim normama te izraditi uputstvo za sigurno skladištenje, držanje i promet.

Pravna i fizička lica organi uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave koje obavljaju skladištenje, držanje i promet zapaljivih gasova moraju za sve zapaljive gasove koje skladište, drže ili kojima prometuju, osim za zapaljive gasove općepoznatih karakteristika, imati podatke o vrsti i stepenu opasnosti od požara u skladu sa međunarodnim normama.

Prilikom prodaje zapaljivih gasova, proizvođač, odnosno pravno lice koje dobavlja gas (u daljem tekstu: dobavljač gasa) dužan je, uz svaku posudu ili spremnik, dati pismeno uputstvo za sigurno skladištenje, držanje i upotrebu s podacima o vrsti i količini, te o kategoriji i stepenu opasnosti od požara.

Pravna i fizička lica, organi uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave obavezna su zapaljive gasove skladištiti, držati i koristiti u skladu sa propisima, odnosno uputstvima proizvođača.

Propise o uslovima za izgradnju građevina i postrojenja za zapaljive gasove, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih gasova te provođenju mjere zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i korištenju građevina i postrojenja, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih gasova donosi ministar.

## Član 7.

Spremnici i posude koje sadrže zapaljive gasove moraju biti označene, obojene i izrađene od materijala na način određen propisima i međunarodnim normama.

Spremnici i posude koje sadrže zapaljive gasove moraju se, prije i tokom upotrebe, kontrolisati na način i u rokovima određenim propisima o ispitivanju i kontroli sudova pod pritiskom.

Bočice koje sadrže zapaljive gasove moraju biti izrađene od materijala otpornog na zapaljivi gas što ga sadrže i označene znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja za sigurnu upotrebu i držanje na službenim jezicima.

## Član 8.

Ispravnost i nepropusnost novoizgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) gasne instalacije u građevini ili dijelu građevine mora se, prije puštanja u rad, ispitati u skladu sa projektom gasne instalacije.

Dobavljač gasa dužan je ispitati na ispravnost i nepropusnost gasnu instalaciju od uličnog priključka, odnosno spremnika gasa do trošila, te trošila u građevini ili dijelu građevine namijenjene za stanovanje, najmanje jednom u 5 godina prilikom promjene, odnosno umjeravanja gasomjera, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

Pravna i fizička lica, organi uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave koja koriste zapaljive gasove za zagrijavanje radnih prostora i/ili u tehnološkom procesu, dužne su ispitati ispravnost i nepropusnost svojih gasnih instalacija, od uličnog priključka, odnosno spremnika do trošila, te trošila tokom upotrebe najmanje jednom u 5 godina, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

Uz prethodnu najavu dobavljača gasa za obavljanje ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti gasne instalacije iz stava 1., 2. i 3. ovog člana, pravna i fizička lica te organi uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave dužna su omogućiti nesmetano ispitivanje gasne instalacije.

Ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti gasnih instalacija iz stava 1., 2. i 3. ovog člana pored dobavljača gasa može obavljati i ovlašteno pravno ili fizičko lice, a o ispravnosti ispitane gasne instalacije izdaje se uvjerenje.

Ovlaštenja za pravna i fizička lica iz stava 5. ovog člana za ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti gasnih instalacija daje Ministarstvo unutrašnjih poslova ( u daljem tekstu: Ministarstvo).

Propise o uslovima za dobivanje ovlaštenja iz stava 6. ovog člana te postupak ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti gasnih instalacija iz stava 1., 2. i 3. ovog člana propisuje Ministarstvo.

Visinu troškova ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti gasnih instalacija iz stava 1., 2. i 3. ovog člana propisuje Ministarstvo.

## Član 9.

Gasna instalacija u građevini ili dijelu građevine mora biti izvedena u skladu sa projektom gasne instalacije izrađenom prema propisima i međunarodnim normama, odnosno pravilima tehničke prakse u skladu sa propisima o normizaciji, do donošenja propisa i domaćih normi.

Kada se ispitivanjem gasnih instalacija iz člana 9. ovog Zakona utvrdi da instalacija nije ispravna ili propušta ili nije izvedena u skladu sa projektom, odnosno propisima i međunarodnim normama, dobavljač gasa dužan je uskratiti isporuku gasa potrošaču kod kojeg su utvrđeni nedostaci, do njihovog otklanjanja.

## **IV - USLOVI GRAĐENJA**

### **Član 10.**

Građevine i postrojenja u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova moraju se graditi na bezbjedonoj udaljenosti, u skladu sa posebnim uslovima građenja.

Posebne uslove građenja u pogledu zaštite od požara i eksplozije u postupku izdavanja lokacijske dozvole za gradnju ili obnovu (rekonstrukciju) građevine ili postrojenja u kojim se obavlja promet i skladištenje zapaljivih tečnosti i/ili gasova utvrđuje Ministarstvo.

Uz zahtjev za utvrđivanje posebnih uslova građenja iz područja zaštite od požara i eksplozije iz stava 2. ovog člana prilaže se:

- situacijski nacrt u odgovarajućem omjeru a najviše u omjeru 1:500 s ucrtanim planiranim i postojećim građevinama i postrojenjima, saobraćajnicama, ogradama i sl. te predviđenim zonama opasnosti u tri dimenzije i bezbjednim udaljenostima;
- popis vrsta i količina zapaljivih tečnosti, odnosno gasova koji se namjeravaju skladištiti ili sa kojima će se obavljati promet;
- tehnički opis planirane građevine i tehnološkog procesa.

Ako se, prema važećim propisima ili BAS normama, odnosno pravilima tehničke prakse, ne može odrediti bezbjedna udaljenost, uz zahtjev iz stava 4. ovog člana, prilaže se elaborat o određivanju bezbjedne udaljenosti koji sadrži potrebne proračune i dokaze.

Kad se prema propisima o građenju ne izdaje građevinska dozvola, Ministarstvo će izdati odobrenje za skladištenje i korištenje postrojenja za zapaljive tečnosti i gasove kada utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana i provedene propisima utvrđene mjere zaštite od požara.

Kada za skladištenje zapaljivih tečnosti i/ili gasova u spremnicima ili posudama odnosno za postavljanje postrojenja za zapaljive tečnosti i/ili gasove, prema posebnim propisima, nije potrebna lokacijska i građevinska dozvola, Ministarstvo će utvrditi, na način propisan ovim članom, posebne uslove skladištenja zapaljivih tečnosti i/ili gasova, odnosno postavljanja postrojenja za zapaljive tečnosti i/ili gasove u pogledu zaštite od požara i eksplozija.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, Ministarstvo će izdati odobrenje za skladištenje ili korištenje postrojenja za zapaljive tečnosti i/ili gasove kada utvrdi da su ispunjeni posebni uslovi i provedene propisima utvrđene mjere zaštite od požara i eksplozija pri skladištenju zapaljivih tečnosti i/ili gasova, odnosno postavljanju postrojenja za zapaljive tečnosti i/ili gasove.

### **Član 11.**

Građevinska i upotrebna dozvola za građevinu ili postrojenje u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova izdaje se u skladu sa odredbama posebnog zakona i Zakona o zaštiti od požara.

## **V - USLOVI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SKLADIŠTENJA I PROMETA ZAPALJIVIH TEČNOSTI I GASOVA I ODRŽAVANJE I NADZIRANJE POSTROJENJA**

### **Član 12.**

Poslove skladištenja i prometa zapaljivih tečnosti i/ili gasova mogu obavljati fizička lica koja su osposobljena za obavljanje tih poslova i koje su upoznate s mjerama za spriječavanje nastanka i širenja požara i eksplozije te s postupcima za gašenje požara.

Fizička lica koje neposredno obavljaju poslove iz stava 1. ovog člana dužna su u obavljanju tih poslova pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputstva za bezbjedan rad.

U građevinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova na vidnim mjestima moraju se postaviti oznake u vezi sa zaštitom od požara i eksplozija, uputstva za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije.

### **Član 13.**

Uslove i način osposobljavanja lica koja obavljaju poslove skladištenja i prometa zapaljivih tečnosti i/ili gasova propisuje ministar.

### **Član 14.**

Održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tečnosti i gasove obavlja se na način i u vremenskim razmacima određenim propisom, odnosno uputstvom proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Održavanje i nadziranje ispravnosti iz stava 1. ovog člana mogu obavljati samo osposobljena lica.

## **VI - OPĆE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA**

### **Član 15.**

Tehnološki procesi u kojima se koriste zapaljive tečnosti i/ili gasovi moraju imati uređaje za upravljanje i nadziranje tehnološkog procesa te sprječavanje nastanka požara ili eksplozije, kao i sisteme za dojavu i gašenje požara prema domaćim propisima i međunarodnim normama u skladu sa propisima o normizaciji.

### **Član 16.**

U zonama opasnosti zabranjeno je :

1. držanje i upotreba alata, uređaja i opreme koji pri upotrebi mogu iskriti,
2. pušenje i korištenje otvorene vatre u bilo kojem obliku,
3. držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih materija,
4. odlaganje zapaljivih i drugih materija koje nisu namijenjene tehnološkom procesu,
5. pristup vozilima koja pri radu svog pogonskog uređaja mogu iskriti,
6. upotreba električnih uređaja koji nemaju protueksplozijsku zaštitu,
7. nošenje odjeće i obuće koja se može nabiti statičkim elektricitetom i upotreba uređaja i opreme koji nisu propisno zaštićeni od statičkog elektriciteta.

### **Član 17.**

Zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i gasova u građevinama, dijelovima građevine ili prostora koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova.

Zapaljive tečnosti i/ili gasovi mogu se držati u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova samo pod posebno propisanim uslovima.

Uslove iz stava 2. ovog člana propisuje ministar.

U skladištima i postrojenjima za zapaljive tečnosti i/ili gasove zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova u količinama većim od odobrenih kao i skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova, koji nisu odobreni.

## **VII - USLOVI ZA PRODAJU ZAPALJIVIH TEČNOSTI I GASOVA**

### **Član 18.**

Prodaja zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i/ili gasova u posudama dopuštena je samo u prodavaonicama zapaljivih tečnosti i/ili gasova.

U prodavaonicama mogu se prodavati zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti i/ili gasovi samo u originalnom i neoštećenom pakovanju.

### **Član 19.**

Prodaja zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i/ili zapaljivih gasova u bočicama može se obavljati izvan prodavaonica zapaljivih tečnosti i/ili gasova, ako njihov ukupni obim ne prelazi 20 l.

Prodaja, držanje i skladištenje zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i/ili zapaljivih gasova u bočicama kada ukupna količina prelazi 20 l mora se obavljati na način predviđen za posude koje sadrže zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti, odnosno zapaljive gasove.

### **Član 20.**

Snadbijevanje motornih vozila, plovila i drugih saobraćajnih sredstava zapaljivim tečnostima i/ili gasovima (gorivom) mora se obavljati samo u građevinama i otvorenim prostorima koji ispunjavaju propisane uslove.

Uslove za izgradnju i provođenje mjera zaštite od požara i eksplozija za građevine i otvorene prostore za snadbijevanje motornih vozila gorivom propisuje ministar.

## **VIII - NADZOR**

### **Član 21.**

Upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donijetih na osnovu njega obavlja Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donijetih na osnovu njega, provode inspektori zaštite od požara Ministarstva, (u daljem tekstu: inspektor)

Ukoliko nađe da je povrijeđen Zakon inspektor ima pravo i obavezu, u skladu sa Zakonom i drugim propisima:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku,
2. narediti preduzimanje određenih pravnih radnji koje je fizičko ili pravno lice dužno preduzeti,
3. zabraniti preduzimanje radnji za koje smatra da su u suprotnosti sa zakonom i drugim propisom,
4. podnijeti prijavu mjerodavnom organu zbog krivičnog djela, odnosno prekršaja, odnosno izreći zakonom ili drugim propisom utvrđenu prekršajnu kaznu,
5. preduzeti i druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je posebnim propisom ovlašten.

## **IX - KAZNE ODREDBE**

### **Član 22.**

Novčanom kaznom u iznosu od 3. 000 do 5.000 KM, kaznit će se za prekršaj pravno lice ili obrtnik:

1. ako zapaljive gasove ne skladišti ili ne drži ili ne koristi u skladu sa propisima, odnosno uputstvima proizvođača (član 6. stav 4.),

2. ako građevine ili postrojenja ne gradi na bezbjednoj udaljenosti (član 10. stav 1.),
3. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tečnosti i gasove ne obavlja na način i u vremenskim razmacima određenim propisom, odnosno uputstvom proizvođača ili o tome nema dokumentaciju (član 14. stav 1.),
4. ako skladišti ili prometuje zapaljivim tečnostima i/ili gasovima u građevinama, građevinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova (član 17. stav 1.),
5. ako zapaljive tečnosti i/ili gasove drži u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova suprotno posebno propisanim uslovima (član 17. stav 2.),
6. ako u skladištima i postrojenjima skladišti i prometuje zapaljivim tečnostima i/ili gasovima u količinama većim od odobrenih ili skladišti i prometuje zapaljivim tečnostima i/ili gasovima koji nisu odobreni (član 17. stav 4.),
7. ako prodaje zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti i/ili gasove u posudama van prodavaonica zapaljivih tečnosti i/ili gasova (član 18. stav 1.),
8. ako snadbijevanje motornih vozila, plovila i drugih prometnih sredstava zapaljivim tečnostima i/ili gasovima (gorivom) obavlja u građevinama ili na prostorima koji ne ispunjavaju propisane uslove (član 20. stav 1.).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 300 do 600 KM i odgovorno lice u pravnom licu, organu uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave ili kod obrtnika.

Zapaljive tečnosti i gasovi kao predmet prekršaja iz stava 1. ovog člana će se oduzeti.

### **Član 23.**

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili obrtnik:

1. ako u prodaju stavi posudu sa zapaljivom tečnošću bez ispisanih podataka na službenim jezicima, ili ne da propisane podatke i uputstva ili ako su ti podaci netačni (član 4. stav 2. i 6.),
2. ako u prodaju stavi posude sa zapaljivim tečnostima koje nisu izrađene od odgovarajućeg materijala i na način određen propisima i međunarodnim normama (član 4. stav 4.),
3. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za bezbjednu upotrebu i držanje na hrvatskom ili bosanskom jeziku (član 4. stav 5.),
4. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih tečnosti ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive tečnosti ne skladišti ili ne drži ili ne upotrebljava u skladu sa propisima, odnosno uputstvom proizvođača ili ako ošteti podatke na postrojenjima, posudama i bočicama, tako da one nisu više čitljive prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog čišćenja od zapaljivih tečnosti (član 5. stav 1. i 2.),
5. ako stavi u promet zapaljive gasove bez podataka ili uputstva ili ako su ti podaci netačni (član 6. stav 1.),
6. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih gasova, osim gasova općepoznatih karakteristika, ne posjeduje propisane podatke (član 6. stav 2.),



7. ako kod prodaje ne da pismeno uputstvo s podacima o vrsti i količini te o kategoriji i stepenu opasnosti od požara (član 6. stav 3.),
8. ako spremnici i posude koje sadrže zapaljive gasove nisu označene, obojene i izrađene od materijala i na način određen propisima i međunarodnim normama, odnosno ako ne obavlja kontrolu u skladu sa posebnim propisima o sudovima pod pritiskom (član 7. stav 1. i 2.),
9. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže zapaljive gasove od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za bezbjednu upotrebu i držanje na službenim jezicima (član 7. stav 3.),
10. ako ne obavlja ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti gasnih instalacija u propisanim rokovima (član 8. stav 1., 2. i 3.),
11. ako ne omogući nesmetano ispitivanje gasnih instalacija (član 8. stav 4.),
12. ako ne uskrati isporuku gasa potrošaču kod kojeg su utvrđeni nedostaci (član 9. stav 2. ),
13. ako poslove skladištenja i prometa zapaljivih tečnosti i gasova povjeri fizičkoj osobi koja nije osposobljena ili nije upoznata s mjerama za sprječavanje nastanka i širenje požara, i postupcima za gašenje požara (član 12. stav 1.),
14. ako u građevinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova na vidnim mjestima ne postavi oznake u vezi sa zaštitom od požara ili eksplozija ili uputstva za bezbjedan rad i postupanje u slučaju požara i eksplozije (član 12. stav 3.),
15. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive tečnosti i gasove obavlja lice koje nije osposobljeno (član 14. stav 2.),
16. ako drži ili koristi alat, uređaje i opremu koju pri upotrebi mogu iskriti (član 16. tačka 1.),
17. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (član 16. tačka 2.),
18. ako u zoni opasnosti drži oksidirajuće, reaktivne ili samozapaljive materije (član 16. tačka 3.),
19. ako u zoni opasnosti odlaže zapaljive i druge materije koje nisu namijenjene tehnološkom procesu (član 16. tačka 4.),
20. ako u zoni opasnosti dozvoli pristup vozilima koja pri radu svog pogonskog uređaja mogu iskriti (član 16. tačka 5.),
21. ako u zoni opasnosti koristi električne uređaje koji nemaju protueksplozijsku zaštitu (član 16. tačka 6.),
22. ako u zoni opasnosti nosi odjeću i obuću koja se može nabiti statičkim

elektricitetom ili koristi uređaje ili opremu koji nisu propisno zaštićeni od statičkog elektriciteta (član 16. tačka 7.),

23. ako u prodavaonicama prodaje zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti koje nisu u originalnom i neoštećenom pakovanju (član 18. stav 2.),

24. ako prodaju zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i/ili zapaljivih gasova u bočicama obavlja van prodavaonica zapaljivih tečnosti i/ili gasova a njihov ukupni obim prelazi 20 l (član 19. stav 1.),

25. ako prodaju, držanje ili skladištenje zapaljivih (lahko zapaljivih) tečnosti i/ili gasova u bočicama, kada ukupna količina prelazi 20 l, ne obavlja na način predviđen za posude koje sadrže zapaljive (lahko zapaljive) tečnosti, odnosno zapaljive gasove (član 19. stav 2.)

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 200 do 500 KM i odgovorno lice u pravnom licu, organa uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave ili kod obrtnika.

#### **Član 24.**

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 700 KM ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

1. ako pri skladištenju ili držanju ili prometu zapaljivih tečnosti ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive tečnosti ne skladišti ili ne drži ili ne upotrebljava u skladu sa propisima, odnosno uputstvima proizvođača ili ako ošteti podatke na postrojenjima, posudama i bočicama, tako da one nisu više čitljive prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog čišćenja od zapaljivih tečnosti (član 5. stav 1. i 2.),
2. ako zapaljive gasove ne skladišti ili ne drži ili ne koristi u skladu sa propisima, odnosno uputstvom proizvođača (član 6. stav 4.),
3. ako ne omogući nesmetano ispitivanje gasnih instalacija (član 8. stav 4.),
4. ako građevine ili postrojenja ne gradi na bezbjednoj udaljenosti (član 10. stav 1.),
5. ako se prilikom obavljanja skladištenja i prometa zapaljivih tečnosti i/ili gasova ne pridržava propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputstva za bezbjedan rad (član 12. stav 2.),
6. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (član 16. tačka 2.),
7. ako skladišti ili prometuje zapaljivim tečnostima ili gasovima u građevinama, građevinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova (član 17. stav 1.),
8. ako zapaljive tečnosti i/ili gasove drži u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tečnosti i/ili gasova suprotno propisanim uslovima (član 17. stav 2.),

9. ako prodaje zapaljive (lako zapaljive) tečnosti i/ili gasove u posudama van prodavaonica zapaljivih tečnosti i/ili gasova (član 18. stav 1.).

Zapaljive tečnosti i gasovi kao predmet prekršaja iz stava 1. ovog člana će se oduzeti.

## **X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 25.**

Propise za čije je donošenje po ovom Zakonu ovlašten ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

### **Član 26.**

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Kantona prestaje važiti Zakon o prometu eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova ("Sl.list SR BiH", br.39/89 i 36/90).

Propisi donijeti radi provođenja Zakona iz stava 1. ovog člana ostaju na snazi do donošenja propisa za provođenje ovog Zakona ako nisu u suprotnosti sa njegovim odredbama.

### **Član 27.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlivanja u " Službenim novinama Hercegovačko – neretvanskog kantona ".

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON  
S K U P Š T I N A

Predsjedavajući

Broj: 02-01-XIII-061/05  
Mostar, 15. februar 2005. godine

Omer Čevra,s.r.